

Sociology of Education

Providing a Structural Model of Predicting Mental Health based on Personality Traits with the Mediating Role of Resilience in Islamic Azad University Students

Mahnaz Hasheminezhad¹, Akbar Mohammadi^{2*}, Sara Haghghat³

1. PhD student in Phycology, Department of Educational Phycology, Garmsar Branch, Islamic Azad University, Garmsar, Iran.
2. Assistant Professor of Phycology, Department of Educational Phycology, Garmsar Branch, Islamic Azad University, Garmsar, Iran.
3. Assistant Professor of Phycology, Department of Educational Phycology, Garmsar Branch, Islamic Azad University, Garmsar, Iran.

❖ **Corresponding Author Email:** psyhic2006@gmail.com

Research Paper

Abstract

Receive: 2022/09/16
Accept: 2022/12/03

Keywords:

Mental health, Personality Traits, Resilience, Students.

Article Cite:

Hasheminezhad M, Mohammadi A, Haghghat S. (2022). Providing a Structural Model of Predicting Mental Health based on Personality Traits with the Mediating Role of Resilience in Islamic Azad University Students, *Sociology of Education*. 8(2): 311-322.

Purpose: Mental health plays an important role in the academic and non-academic life of students. Therefore, the present research was conducted with the aim of providing a structural model of predicting mental health based on personality traits with the mediating role of resilience in Islamic Azad University students.

Methodology: This study was a cross-sectional from type of correlational. The research population was all the students of the Islamic Azad University of Tehran city in the academic years of 2022-2023, which the sample size was estimated to be 685 people. The samples of this study were selected by multi-stage cluster sampling method and responded to the research tools including mental health questionnaire (Goldberg and Hillier, 1979), personality traits questionnaire (Costa and McCrae, 1985) and resilience scale (Connor and Davidson, 2003). The data of this study were analyzed by structural equation modeling method in SPSS and Amos software.

Findings: The findings showed that the structural model of predicting mental health based on personality traits with the mediating role of resilience in Islamic Azad University students had a good fit. Also, in this model, neuroticism, extraversion, openness, adaptability and conscientiousness on students' resilience and neuroticism, openness, adaptability and conscientiousness on students' mental health had a direct and significant effect ($P < 0.05$), but extroversion on their mental health did not have a direct and significant effect ($P > 0.05$). In addition, neuroticism, extroversion, adaptability and conscientiousness with the mediating of resilience on students' mental health had an indirect and significant effect ($P < 0.05$), but openness with the mediating of resilience on their mental health did not have an indirect and significant effect ($P > 0.05$).

Conclusion: In general, the results of this study indicated the direct and indirect effects of personality traits and resilience on students' mental health. Therefore, in order to improve their mental health can provide interventions in the field of personality traits and resilience.

<https://doi.org/10.22034/ijes.2021.541983.1184>

<https://dorl.net/dor/20.1001.1.23221445.1401.15.1.1.0>

Creative Commons: CC BY 4.0

جامعه‌شناسی آموزش و پرورش

ارائه مدل ساختاری پیش‌بینی سلامت روان بر اساس ویژگی‌های شخصیت با نقش میانجی تاب‌آوری در

دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی

مهناز هاشمی نژاد^{ib}، اکبر محمدی^{ib}، سارا حقیقت^{ib}

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی، گروه روانشناسی تربیتی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران.

۲. استادیار روانشناسی، گروه روانشناسی تربیتی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران.

۳. استادیار روانشناسی، گروه روانشناسی تربیتی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران.

✦ ایمیل نویسنده مسئول: psychic2006@gmail.com

چکیده	مقاله تحقیقاتی
<p>هدف: سلامت روان نقش مهمی در زندگی تحصیلی و غیرتحصیلی دانشجویان دارد. بنابراین، پژوهش حاضر با هدف ارائه مدل ساختاری پیش‌بینی سلامت روان بر اساس ویژگی‌های شخصیت با نقش میانجی تاب‌آوری در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی انجام شد.</p> <p>روش‌شناسی: این مطالعه مقطعی از نوع همبستگی بود. جامعه پژوهش همه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بودند که حجم نمونه ۶۸۵ نفر برآورد شد. نمونه‌های این مطالعه با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب و به ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه سلامت روان (گلدبرگ و هیلیبر، ۱۹۷۹)، پرسشنامه ویژگی‌های شخصیت (کاستا و مک‌کری، ۱۹۸۵) و مقیاس تاب‌آوری (کونور و دیویدسون، ۲۰۰۳) پاسخ دادند. داده‌های این مطالعه با روش مدل‌یابی معادلات ساختاری در نرم‌افزارهای SPSS و Amos تحلیل شدند.</p> <p>یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که مدل ساختاری پیش‌بینی سلامت روان بر اساس ویژگی‌های شخصیت با نقش میانجی تاب‌آوری در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی برازش مناسبی داشت. همچنین، در این مدل روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی، گشودگی، سازگاری و وظیفه‌شناسی بر سلامت روان دانشجویان اثر مستقیم و معنادار داشت ($P < 0/05$)، اما برون‌گرایی بر سلامت روان آنان اثر مستقیم و معناداری نداشت ($P > 0/05$). علاوه بر آن، روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی، سازگاری و وظیفه‌شناسی با میانجی تاب‌آوری بر سلامت روان دانشجویان اثر غیرمستقیم و معنادار داشت ($P < 0/05$)، اما گشودگی با میانجی تاب‌آوری بر سلامت روان آنان اثر غیرمستقیم و معنادار نداشت ($P > 0/05$).</p> <p>بحث و نتیجه‌گیری: به‌طور کلی، نتایج این مطالعه حاکی از اثر مستقیم و غیرمستقیم موثر بیشتر ویژگی‌های شخصیتی و تاب‌آوری بر سلامت روان دانشجویان بود. بنابراین، جهت بهبود سلامت روان آنان می‌توان مداخله‌هایی در زمینه ویژگی‌های شخصیتی و تاب‌آوری تدارک دید.</p>	<p>دریافت: ۱۴۰۱/۰۶/۲۵</p> <p>پذیرش: ۱۴۰۱/۰۹/۱۲</p> <p>واژگان کلیدی: سلامت روان، ویژگی‌های شخصیت، تاب‌آوری، دانشجویان.</p> <p>استناد مقاله: هاشمی نژاد م، محمدی ا، حقیقت س. (۱۴۰۱). ارائه مدل ساختاری پیش‌بینی سلامت روان بر اساس ویژگی‌های شخصیت با نقش میانجی تاب‌آوری در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی، جامعه‌شناسی آموزش و پرورش. ۸(۲): ۳۱۱-۳۲۲.</p>

<https://doi.org/10.22034/ijes.2021.541983.1184>

<https://dorl.net/dor/20.1001.1.23221445.1401.15.1.1.0>

Creative Commons: CC BY 4.0

آموزش عالی به‌عنوان یکی از فراگیرترین و عظیم‌ترین نهادهای اجتماعی شناخته‌شده و بسیاری از افراد به نوعی با آن در ارتباط هستند. همچنین دانشجویان از افشار مستعد برگزیده جامعه و سازندگان فردای هر کشور می‌باشند. در نتیجه، بررسی سلامت روان آنان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و سلامت روان نقش مهمی در تضمین پویایی و کارآمدی هر جامعه ایفا می‌کند (Abdi Sadat, Abolghasemi and Taherifard Pilehrood, 2018). در واقع، سلامت روان جنبه‌ای از مفهوم کلی سلامت و متکی بر روش‌ها و تدابیری است که برای جلوگیری از ابتلا به بیماری‌های روانی، درمان و توانبخشی آنها به کار می‌رود. مفهوم سلامت روان شامل احساس درونی خوب‌بودن و اطمینان از کارآمدی خود، اتکا به خود، ظرفیت رقابت خودشکوفایی و توانایی‌های بالقوه فکری و هیجانی است (Majani and Majani, 2021). بررسی‌های متعدد نشان داده است که مشکلات سلامت روانی در دانشجویان بسیار شایع است (McGinty and Eisenberg, 2022). بررسی مطالعات و پژوهش‌های پیشین حاکی از آن است که عوامل زیادی بر سلامت روان تأثیر می‌گذارند و از جمله‌ی آنها می‌توان به ویژگی‌های شخصیت (Majani and Majani, 2021؛ Osimo, Aiello, Gentili, Ionta and Cecchetto, 2021) و تاب‌آوری (Mehrgan, Asadi Majareh and Moghtader, 2022؛ Frid, Karamali and Lrwin, 2022؛ Osimo et al, 2021) اشاره کرد. اصولاً هر فرد خصوصیات، منش، توانایی‌ها و ویژگی‌های منحصربه‌فردی دارد که الگوهای رفتاری، شیوه‌های پاسخ‌دهی و واکنش‌های وی را به محیط‌های درونی و بیرونی نشان می‌دهد و این خصوصیات، شخصیت وی را شکل می‌دهند. منظور از ویژگی، یک خصوصیت نسبتاً پایدار است که باعث می‌شود افراد به شیوه‌های خاصی رفتار کنند (Quirk, 2015).

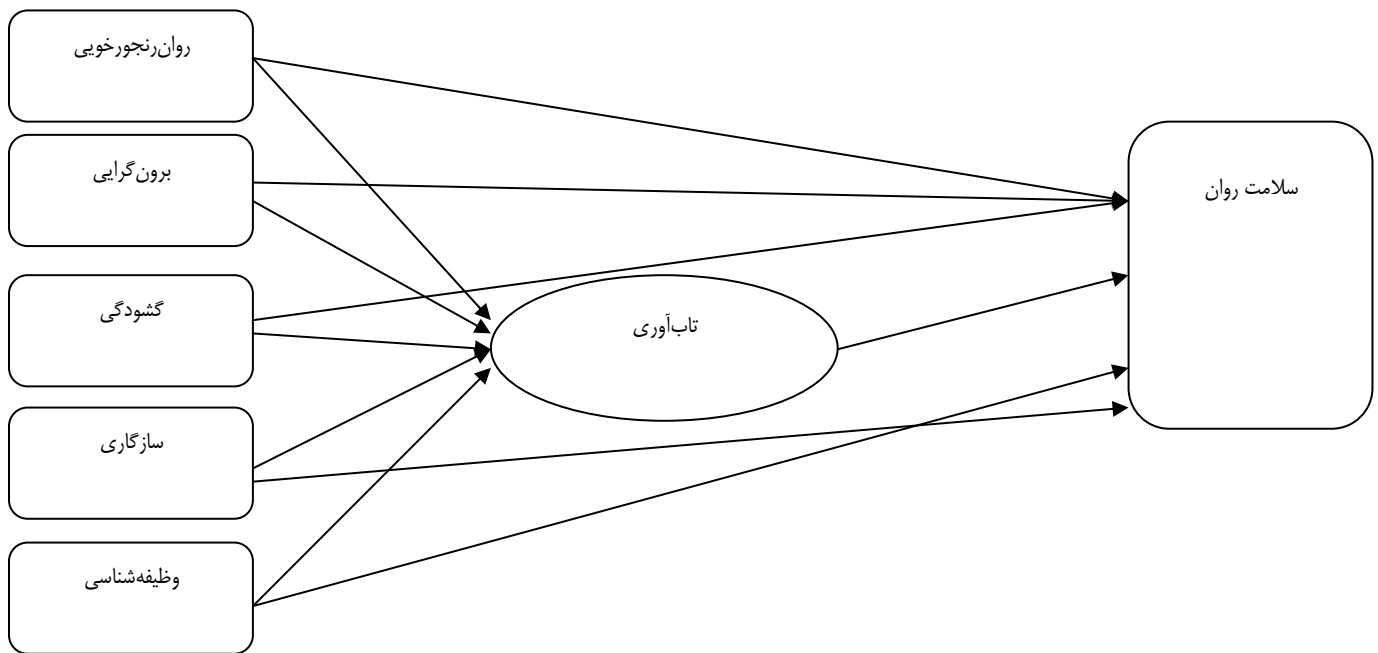
عوامل شخصیت به‌عنوان ابعاد تفاوت‌های فردی در تمایل به نشان دادن الگوهای پایدار افکار، احساسات و رفتارها تعریف می‌شود (Oshio, Taku, Hirano and Saeed, 2018). آنها برنامه‌ای را در پیش گرفته‌اند که پنج عامل بزرگ شخصیت را شناسایی کردند (Shams Ravandi, Sharifi and Ganji, 2020). بر اساس این مدل، شخصیت از پنج بعد اصلی تشکیل شده است که عبارتند از: روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی، گشودگی، سازگاری و وظیفه‌شناسی (Jensen, 2015). از این پنج عامل، دو عامل برون‌گرایی و سازگاری دارای ماهیتی بین شخصی هستند (Ehyakonandeh, Yousefi and Khormaei, 2017). روان‌رنجورخویی به توانایی فرد در تحمل تنیدگی مربوط می‌شود. افراد دارای سطوح بالای روان‌رنجورخویی ثبات احساسی پایینی دارند. این افراد نگران، عصبی، ناامید، خجالتی، آسیب‌پذیر، شتاب‌زده و دارای تنیدگی هستند. همچنین این افراد اغلب هیجان‌های منفی از جمله اضطراب، ترس، خشم و گناه بیشتر و شدیدتری را تجربه می‌کنند (Vaghar Hasanpur, Jalali and Tayebli, 2020). افراد روان‌رنجور در تصمیم‌گیری‌های خود، تکانشی و بدون تامل عمل کرده و دچار احساسات ناسالمی مانند اضطراب و گناه می‌شوند (Collett and Bennett, 2015).

این افراد در مقابله با مشکلات بیشتر به خشونت متوصل می‌شوند و با کنترل به دنبال حل مسائل و در نظر گرفتن دیدگاه‌های جدید هستند. این افراد خلق و خوی متغیر و رفتارهای برانگیخته دارند. افراد روان‌رنجور، تمایل بیشتری به تجربه‌ی احساسات منفی دارند (Kouchaki, Shariatnia, Asadi and Mirani, 2022). در واقع افراد روان‌رنجور به علت داشتن باورهای غیرمنطقی، نسبت به توانایی‌های خود شک دارند و حوادث و موقعیت‌ها منفی ارزیابی می‌کنند. منظور از برون‌گرایی درجه‌ای است که شخص پرنرژژی، معاشرتی، جسور، فعال، هیجان‌طلب و دارای شور و شوق، اعتماد به نفس و احساسات مثبت است. افراد برون‌گرا تمایل به اجتماعی بودن، احساسی بودن و صمیمیت دارند و معمولاً با افراد متفاوت بهتر کنار می‌آیند. برون‌گرایی بر تنیدگی و توانایی‌های مقابله‌ای تأثیر می‌گذارد. برون‌گراها کمتر تنیدگی محل کار را جذب می‌کنند و ممکن است واقعاً در محل کار چالش‌انگیز نیز با راهبرد حل مسئله و جستجوی راه‌های جدید برای برخورد با چالش‌ها، پیشرفت کنند. افراد گشوده (باز نسبت به تجربه) در عین اینکه به دانسته‌های خود اعتماد دارند، هرگز آنها را کافی نمی‌دانند و انگیزه‌ی یادگیری در آنها همواره پایدار است. این افراد در کسب دیدگاه‌های جدید و کسب تجارب در موقعیت‌های گوناگون، فعالیت‌سازنده دارند. افراد گشوده به تجربه، عاشق یادگیری هستند، از هنر لذت می‌برند، درگیر فعالیت‌های خلاقانه می‌شوند و تعامل با مردم را دوست دارند و احتمالاً موقعیت‌های رهبری را به دست می‌آورند (Lebowitz, 2016). افراد سازگار در برخورد با موقعیت‌های استرس‌آمیز، معمولاً به شیوه‌ی مثبت‌تری برخورد می‌کنند و علاوه بر موفقیت شغلی بیشتر، در روابط اجتماعی خود نیز تعارضات کمتری را تجربه می‌کنند (Rezaee and Yousefi, 2019). وظیفه‌شناسی شامل وقت‌شناس بودن، قابل اعتماد و دقیق بودن در انجام دادن کارها است، این افراد نسبت به تصمیم‌گیری خود پایبند هستند، در انجام دادن وظایف دقت بالایی نشان می‌دهند، در جهت رسیدن به اهداف خود مصر و پیگیر هستند و در کنترل کشش و تکانه‌های خود، کارآمد هستند (Mohsenzadeh, Jahanbakhshi, Keshavarzafshar, Eftari and Goudarzi, 2016).

وجود رابطه بین تاب‌آوری و سلامت روان در پژوهش‌های زیادی نشان داده شده است (Tanha, Mirzaei, Delavar, Ghaemi and Bagheri, 2021؛ Chan, Piehler and Ho, Jiang, Li, Harrison, Zhang, Qiao, Decker, Zhao and Zhao, 2022؛ Hasanvandi, Azizi and Jalili, 2020). تاب‌آوری عاملی برای برقراری تعادل زیستی، روانی و معنوی در مقابل شرایط مخاطره‌آمیز است (Habibi, Salmani, Amani, Rafezi and

(Nematollahzadeh, 2016). در واقع تاب‌آوری به عنوان توانایی انسان برای سازگاری با فاجعه، ناملاایمات، تروما، سختی‌ها یا منابع قابل توجهی از استرس تعریف می‌شود. تاب‌آور شدن به افراد کمک می‌کند تا در شرایط سخت از منابع موجود برای مقابله، مقاومت و بهبودی استفاده کنند (Kheradmand, 2022). بعضی از دیدگاه‌ها تاب‌آوری را به عنوان پاسخ به یک واقعه و بعضی دیگر آن را به عنوان یک سبک مقابله‌ای پایدار در نظر می‌گیرند (Zadafshar, Abaskhanian Davanloo and Yazdkhasti, 2021). از جمله ویژگی‌های افراد تاب‌آور تجربه پیامدهای مثبت هیجانی و شناختی، عزت‌نفس، کارکرد اجتماعی مطلوب و مقاومت در برابر پیامدهای منفی رویدادهای ناگوار زندگی است (Allen and Palk, 2018). یافته‌های پژوهشگران نشان می‌دهد که بین تاب‌آوری و سلامت روانی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد (Tanha et al, 2020). تاب‌آوری توانایی مقاومت در برابر تغییرات (Panpakdee and Limnirankul, 2018) می‌باشد. عدم تاب‌آوری موجب می‌شود که فرد در مواجهه با فشارهای شدید و عوامل خطر، نتواند عملکرد اجتماعی و سازگاری روانشناختی خود را حفظ کرده و بر مشکلات فائق آید (Mahdavi, Rezaei, Heidari Sharaf and Talebi, 2019).

همان‌طور که قبلاً گفته شد آموزش عالی به‌عنوان یکی از فراگیرترین و عظیم‌ترین نهادهای اجتماعی شناخته شده و بیشتر افراد به نوعی با آن در ارتباط هستند، لذا دانشگاه‌ها به‌عنوان منشأ بالقوه تغییرات ارزشمند و مهم در همه ابعاد گوناگون زندگی افراد اجتماع محسوب می‌گردد و از آنجا که نقش دانشجویان به‌عنوان مهمترین فاکتور موفقیت سیستم آموزشی و نیز نقش ویژگی‌های شخصیت و تاب‌آوری آنان در ایجاد سلامت روان به طبع آن عملکرد و موفقیت تحصیلی و در آینده، شغلی مناسب را فراهم آورد، بررسی علل و عوامل مرتبط با سلامت روان نظیر ویژگی‌های شخصیت و تاب‌آوری در دانشجویان مهم و ضروری است. از این‌رو این مطالعه تلاش دارد به این پرسش پاسخ دهد که آیا مدل ساختاری پیش‌بینی سلامت روان بر اساس ویژگی‌های شخصیت با نقش میانجی تاب‌آوری در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی از برازش مناسبی برخوردار است؟

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش حاضر

روش‌شناسی

این مطالعه از نظر هدف، کاربردی و از نظر شیوه اجرا و گردآوری داده‌ها، مقطعی از نوع همبستگی بود. جامعه پژوهش همه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بودند که حجم نمونه ۶۸۵ نفر برآورد شد. Klein (2005) برای مطالعاتی که از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری استفاده می‌کنند، راه حل ویژه‌ای را جهت تعیین حجم نمونه پیشنهاد کرد. بر اساس نظر وی حداقل نسبت حجم نمونه برای هر پارامتر برآورد شده، ۵ نفر می‌باشد؛ نسبت ۱۰ به ۱ مناسب‌تر و ۲۰ به ۱ مطلوب قلمداد می‌شود. در مدل مفروض پژوهش حاضر، طبق دیدگاه کلاین برای دستیابی به نتایجی قابل قبول نمونه‌ای برابر با ۶۸۵ شرکت‌کننده در نظر گرفته شد. روش نمونه‌گیری نیز از نوع نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای بود. با توجه به دانشگاه‌های مختلف استان، از طریق نمونه‌گیری خوشه‌ای تعداد ۵ واحد تهران مرکز، تهران شمال، تهران جنوب، تهران غرب و واحد علوم تحقیقات انتخاب شدند. با توجه به چنین روشی، فرآیند نمونه‌گیری در این پژوهش به این صورت می‌باشد که ابتدا به واحد دانشکده‌ها مراجعه و سپس با توجه به رشته‌ها و کلاس‌ها، تعدادی از آنها انتخاب و مورد آزمون واقع شدند. در این مطالعه جهت گردآوری داده‌ها از ابزارهای زیر استفاده شد.

الف) پرسشنامه سلامت روان: این پرسشنامه توسط Goldberg and Hillier (1979) ساخته شد. پرسشنامه سلامت روان ۲۸ سوالی و دارای ۴ خرده‌مقیاس علائم جسمانی، علائم اضطرابی و اختلال خواب، کارکرد اجتماعی و علائم افسردگی است و هر خرده‌مقیاس ۷ پرسش دارد. برای پاسخگویی به هر سوال از یکی از گزینه‌های بهتر از معمول، تقریباً در حد معمول، بدتر از حد معمول و بسیار بدتر از معمول استفاده شد و بر همین اساس دامنه نمرات کل ابزار ۰ تا ۸۴ است که نمره پایین‌تر حاکی از سلامت بیشتر می‌باشد. Goldberg and Hillier (1979) روایی سازه ابزار را با روش تحلیل عاملی اکتشافی بررسی و نتایج حاکی از وجود ۴ عامل علائم جسمانی، علائم اضطرابی و اختلال خواب، کارکرد اجتماعی و علائم افسردگی بود و پایایی کل آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۵ و برای ابعاد در دامنه ۰/۷۸ تا ۰/۸۵ گزارش کردند. Delaver, Baratian, Bejani and Masoudian (2012) پایایی را با روش آلفای کرونباخ برای کل ابزار ۰/۸۵ و برای ابعاد به‌ترتیب ۰/۸۵، ۰/۸۷، ۰/۷۹ و ۰/۹۱ گزارش کردند. در پژوهش حاضر پایایی با روش آلفای کرونباخ برای کل و ابعاد به‌ترتیب برابر با ۰/۸۳، ۰/۷۴، ۰/۶۸، ۰/۷۸ و ۰/۷۳ به‌دست آمد.

ب) پرسشنامه ویژگی‌های شخصیت: این پرسشنامه توسط Costa and McCrae (1992) ساخته شد. پرسشنامه ویژگی‌های شخصیت ۶۰ سوالی و دارای ۵ خرده‌مقیاس روان‌رنجورخوبی، برون‌گرایی، گشودگی، سازگاری و وظیفه‌شناسی است و هر خرده‌مقیاس ۱۲ پرسش دارد. برای پاسخگویی به هر سوال از یکی از گزینه‌های کاملاً مخالفم، مخالفم، نظری ندارم، موافقم و کاملاً موافقم استفاده شد و بر همین اساس دامنه نمرات هر خرده‌مقیاس ۱۲ تا ۶۰ است که نمره بالاتر حاکی از بیشتر داشتن آن ویژگی می‌باشد. Costa and McCrae (1992) روایی سازه ابزار را با روش تحلیل عاملی اکتشافی بررسی و نتایج حاکی از وجود ۵ عامل روان‌رنجورخوبی، برون‌گرایی، گشودگی، سازگاری و وظیفه‌شناسی بود و پایایی را با روش آلفای کرونباخ برای ابعاد در دامنه ۰/۷۹ تا ۰/۸۹ گزارش کردند. Mojtabehi and Ashoori (2016) پایایی را با روش آلفای کرونباخ برای ابعاد به‌ترتیب ۰/۸۵، ۰/۸۳، ۰/۷۴، ۰/۷۶ و ۰/۸۹ گزارش کردند. در پژوهش حاضر پایایی با روش آلفای کرونباخ برای ابعاد به‌ترتیب برابر با ۰/۷۹، ۰/۷۷، ۰/۷۵، ۰/۸۲ و ۰/۸۸ به‌دست آمد.

ج) مقیاس تاب‌آوری: این مقیاس توسط Connor and Davidson (2003) ساخته شد. مقیاس تاب‌آوری ۲۵ سوالی و بدون خرده‌مقیاس بود. برای پاسخگویی به هر سوال از یکی از گزینه‌های همیشه نادرست، نادرست، نظری ندارم، درست و همیشه درست استفاده شد و بر همین اساس دامنه نمرات کل آن ۰ تا ۱۰۰ است که نمره بالاتر حاکی از تاب‌آوری بیشتر می‌باشد. Connor and Davidson (2003) روایی را با روش تحلیل عاملی ۰/۸۸ و پایایی آن را با روش بازآزمایی ۰/۷۸ گزارش کردند. Badie, Makvandi, Bakhtiarpour and Pasha (2022) پایایی را با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۵ گزارش کردند. در پژوهش حاضر پایایی با روش آلفای کرونباخ برای آن ۰/۹۱ به‌دست آمد.

داده‌های این مطالعه پس از گردآوری با ابزارهای فوق با روش مدل‌یابی معادلات ساختاری در نرم‌افزارهای SPSS و Amos تحلیل شدند.

یافته‌ها

در این مطالعه ۶۸۵ نفر از دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی حضور داشتند که نتایج میانگین، انحراف معیار، کجی و کشیدگی ویژگی‌های شخصیت، تاب‌آوری و سلامت روان آنان در جدول ۱ ارائه شد.

جدول ۱. نتایج میانگین، انحراف معیار، کجی و کشیدگی ویژگی‌های شخصیت، تاب‌آوری و سلامت روان دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	کجی	کشیدگی
روان‌رنجورخوبی	۶۱/۲۲	۵/۲۰	-۰/۲۳	-۰/۶۴
برون‌گرایی	۸۷/۲۵	۶/۱۸	-۰/۰۲	-۱/۶۱
گشودگی	۲۶/۰۶	۵/۹۶	-۰/۰۱	-۱/۶۲
سازگاری	۲۶/۸۸	۴/۶۶	-۰/۴۷	-۰/۷۲
وظیفه‌شناسی	۲۵/۱۳	۳/۰۲	۰/۵۱	-۰/۱۴
تاب‌آوری	۵۴/۲۶	۹/۹۶	۰/۰۱	-۱/۶۱
علائم جسمانی	۱۵/۶۵	۳/۲۶	۰/۱۸	-۰/۲۱
علائم اضطرابی	۱۶/۴۸	۲/۷۵	۰/۴۱	۰/۳۵
اختلال کارکرد اجتماعی	۱۵/۹۵	۳/۰۷	-۰/۵۲	-۰/۴۸
علائم افسردگی	۱۶/۲۱	۳/۲۳	-۰/۸۷	۰/۱۶
سلامت روان	۶۴/۲۸	۸/۲۹	-۰/۰۱	-۰/۱۷

طبق نتایج جدول ۱، فرض نرمال بودن متغیرهای پژوهش به دلیل قراردادن مقدار کجی و کشیدگی در دامنه +۲ تا -۲ رد نمی‌شود. نتایج شاخص‌های برازش مدل ساختاری پیش‌بینی سلامت روان بر اساس ویژگی‌های شخصیت با نقش میانجی تاب‌آوری در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی در جدول ۲ ارائه شد.

جدول ۲. نتایج شاخص‌های برازش مدل ساختاری پیش‌بینی سلامت روان بر اساس ویژگی‌های شخصیت با نقش میانجی تاب‌آوری در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی

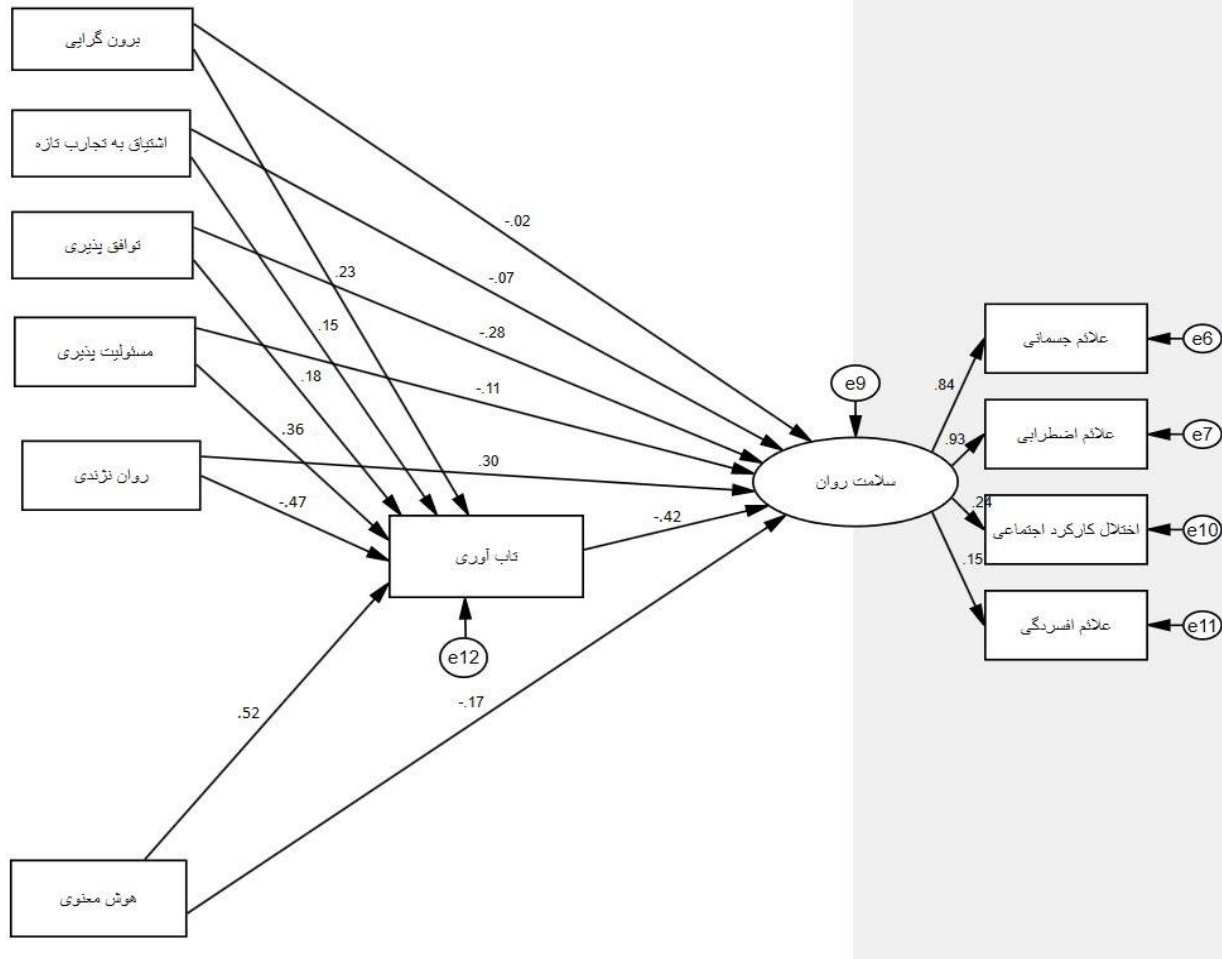
نام شاخص	مقدار محاسبه شده	حد مجاز
χ^2	۱۰۷/۵۴	-
df	۳۸	-
$\frac{\chi^2}{df}$	۲/۸۳	کمتر از ۳
RMSEA (ریشه میانگین خطای برآورد)	۰/۰۵	کمتر از ۰/۱۰
CFI (برازندگی تعدیل یافته)	۰/۹۵	بالاتر از ۰/۹۰
NFI (برازندگی نرم شده)	۰/۹۴	بالاتر از ۰/۹۰
GFI (نیکویی برازش)	۰/۹۶	بالاتر از ۰/۹۰
AGFI (نیکویی برازش اصلاح شده)	۰/۹۵	بالاتر از ۰/۹۰

طبق نتایج جدول ۲، مدل ساختاری پیش‌بینی سلامت روان بر اساس ویژگی‌های شخصیت با نقش میانجی تاب‌آوری در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی برازش مناسبی داشت. نتایج مدل‌سازی معادلات ساختاری مدل پیش‌بینی سلامت روان بر اساس ویژگی‌های شخصیت با نقش میانجی تاب‌آوری در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی در جدول ۳ و شکل ۲ ارائه شد.

جدول ۳. نتایج مدل‌سازی معادلات ساختاری مدل پیش‌بینی سلامت روان بر اساس ویژگی‌های شخصیت با نقش میانجی تاب‌آوری در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی

معناداری	آماره تی	ضریب استاندارد	متغیر
۰/۰۰۱	۸/۳۲	۰/۳۰	اثر مستقیم روان‌رنجورخویی بر سلامت روان
۰/۵۸۴	-۰/۵۵	-۰/۰۲	اثر مستقیم برون‌گرایی بر سلامت روان
۰/۰۴۸	-۱/۹۷	-۰/۰۷	اثر مستقیم گشودگی بر سلامت روان
۰/۰۰۱	-۷/۶۷	-۰/۲۸	اثر مستقیم سازگاری بر سلامت روان
۰/۰۰۲	-۳/۱۷	-۰/۱۱	اثر مستقیم وظیفه‌شناسی بر سلامت روان
۰/۰۰۱	-۱۱/۷۴	-۰/۴۲	اثر مستقیم تاب‌آوری بر سلامت روان
۰/۰۰۱	-۱۴/۳۱	-۰/۴۷	اثر مستقیم روان‌رنجورخویی بر تاب‌آوری
۰/۰۰۱	۵/۹۳	۰/۲۳	اثر مستقیم برون‌گرایی بر تاب‌آوری
۰/۰۰۱	۴/۹۵	۰/۱۵	اثر مستقیم گشودگی بر تاب‌آوری
۰/۰۰۱	۵/۴۶	۰/۱۸	اثر مستقیم سازگاری بر تاب‌آوری
۰/۰۰۱	۹/۲۷	۰/۳۶	اثر مستقیم وظیفه‌شناسی بر تاب‌آوری
۰/۰۰۱	۵/۷۷	۰/۲۰	اثر غیرمستقیم روان‌رنجورخویی بر سلامت روان با میانجی تاب‌آوری
۰/۰۰۱	-۳/۰۳	-۰/۱۰	اثر غیرمستقیم برون‌گرایی بر سلامت روان با میانجی تاب‌آوری
۰/۰۶۲	-۱/۸۰	-۰/۰۶	اثر غیرمستقیم گشودگی بر سلامت روان با میانجی تاب‌آوری
۰/۰۲۶	-۲/۱۴	-۰/۰۸	اثر غیرمستقیم سازگاری بر سلامت روان با میانجی تاب‌آوری
۰/۰۰۱	-۴/۵۹	-۰/۱۵	اثر غیرمستقیم وظیفه‌شناسی بر سلامت روان با میانجی تاب‌آوری

شکل ۲. نتایج مدل‌سازی معادلات ساختاری مدل پیش‌بینی سلامت روان بر اساس ویژگی‌های شخصیت با نقش میانجی تاب‌آوری در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی

طبق نتایج شکل ۲ و جدول ۳، روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی، گشودگی، سازگاری و وظیفه‌شناسی بر سلامت روان دانشجویان اثر مستقیم و معنادار داشت ($P < 0.05$)، اما برون‌گرایی بر سلامت روان آنان اثر مستقیم و معناداری نداشت ($P > 0.05$). علاوه بر آن، روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی، سازگاری و وظیفه‌شناسی با میانجی تاب‌آوری بر سلامت روان دانشجویان اثر غیرمستقیم و معنادار داشت ($P < 0.05$)، اما گشودگی با میانجی تاب‌آوری بر سلامت روان آنان اثر غیرمستقیم و معنادار نداشت ($P > 0.05$).

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف ارائه مدل ساختاری پیش‌بینی سلامت روان بر اساس ویژگی‌های شخصیت با نقش میانجی تاب‌آوری در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی انجام شد. نتایج نشان داد که گشودگی، سازگاری و وظیفه‌شناسی اثر منفی معناداری بر سلامت روان دارد. بدین معنا که با افزایش گشودگی، سازگاری و وظیفه‌شناسی، سطح سلامت روان افراد کاهش می‌یابد. همچنین روان‌رنجورخویی اثر مستقیم مثبت معنادار بر سلامت روان داشت و برون‌گرایی بر آن اثر معناداری نداشت. یافته‌های حاصل از این فرضیه با پژوهش‌های (Majani and Majani, 2021; Sharekian, Aali and Rasoolzadeh, 2021; Shokrkon and Nicoladis, 2021; Osimo et al, 2021; Barghi Irani, Bakhti, Baghyan and Karami, 2014; Tabatabaei, 2021) در تبیین این یافته از پژوهش می‌توان گفت که ویژگی‌های شخصیتی افراد می‌تواند الگوهایی برای پیش‌بینی رفتار و حالت‌های روانی آنان فراهم آورند و در این بین، تفاوت‌های فردی افراد عامل مهمی برای نشان دادن اینکه چرا برخی از افراد بهتر از دیگران با شرایط و متغیرهای محیطی کنار می‌آیند و از سطوح مختلف انگیزش، رضایت و سلامت روان برخوردارند. بنابراین گشودگی، سازگاری و وظیفه‌شناسی در جهت تقویت روحیه‌ی همدلی، مشارکت، اعتماد

به نفس، همبستگی، اعتدال و سایر ویژگی‌های مثبت و از سویی عدم روان‌رنجورخویی با کنترل و کاهش اضطراب، استرس، نگرانی و تشویش‌ها می‌توانند به سلامت روانی دانشجویان کمک نمایند. سلامت روان، یکی از مهم‌ترین عوامل موثر در ارتقاء و تکامل انسان محسوب می‌شود. سازمان بهداشت جهانی، سلامت روانی را توانایی کامل برای ایفای نقش‌های اجتماعی، روانی و جسمی تعریف می‌کند و آن را قابلیت ارتباط موزون و هماهنگ با دیگران، تغییر و اصلاح محیط فردی و اجتماعی، حل منطقی تضادها و تمایلات شخصی در نظر می‌گیرد. مفهوم سلامت روان شامل احساس درونی خوب بودن و اطمینان از کارآمدی خود، اتکا به خود، ظرفیت رقابت خودشکوفایی توانایی‌های بالقوه فکری و هیجانی است. مطالعات و پژوهش‌های گذشته نشان داده است که عوامل زیادی بر سلامت روان تأثیر گذار است از جمله ویژگی‌های شخصیت که این ویژگی‌ها تعیین‌کننده نحوه‌ی سازگاری فرد با وقایع استرس‌زا بوده و الگوهای افکار، احساسات و اعمال را منعکس می‌کند که در طی زمان و موقعیت‌های مختلف نسبتاً پایدار هستند. در تبیین عدم رابطه برون‌گرایی با سلامت روان می‌توان گفت مهم‌ترین مشخصه‌ی برون‌گرایی علاقه بسیار به سایر انسان‌ها و رویدادها و موقعیت‌های بیرون از خانه و نیز میل به رفتن با اعتماد و اطمینان خاطر به سوی ناشناخته‌ها و موقعیت‌های ناشناخته است که این امر گاهی سبب افزایش سلامت روان و گاهی باعث به خطر افتادن سلامت روان می‌شود و برآیند این امر سبب عدم رابطه معنادار بین آنها می‌گردد. در تبیین رابطه منفی و معنادار وظیفه‌شناسی با سلامت روان، بررسی‌ها نشان می‌دهند دانشجویانی که وظیفه‌شناسی بالایی دارند، وابسته به دیگران نیستند، در تلاش برای پیشرفت هستند، در نتیجه پشتکار بیشتری برای دستیابی به هدف دارند و در عملکرد خود صادقانه عمل می‌نمایند. دانشجویان وظیفه‌شناس می‌توانند با توجه به صداقت در زندگی خویش، رفتارهای خود را مدیریت نمایند، خودانضباطی داشته و رفتارهای خلاف مرتکب نشوند. در زمینه ارتباط مثبت اختلالات سلامتی و روان‌رنجورخویی، می‌توان گفت که افراد روان‌رنجورخو از عدم ثبات هیجانی رنج می‌برند. آنان در برابر محیط جدید، تکلیف جدید و غیره دچار تنش می‌شوند و تنش موجود منجر به رفتارهایی بر خلاف سلامتی می‌گردد؛ یعنی مضطرب می‌شوند و هیجانات منفی در خود پرورش می‌دهند، لذا می‌توان انتظار داشت که سلامت روان کمتری داشته باشند و اختلال در سلامت روان بیشتری را تجربه کنند.

همچنین نتایج نشان داد که تاب‌آوری اثر مستقیم منفی بر سلامت روان داشت. بدین معنا که با افزایش تاب‌آوری، سطح سلامت روان کاهش می‌یابد. این یافته از پژوهش با پژوهش Bahmani, Javadi, Baqeri, Baniasadi and Davari, 2011؛ Hosseini Ghomi and Jahanbakhshi, 2021؛ Khalilzadeh and Mehraban, 2018؛ Frid et al, 2022 هم‌راستاست. در تبیین این یافته می‌توان گفت که تاب‌آوری بر سازگاری فرد با شرایط ناگوار و چالش‌های زندگی تأثیر مثبت دارد. هر چه فرد، قدرت بیشتری در مقابله با مشکلات و استرس‌های زندگی داشته باشد، کمتر در معرض آشفتگی‌های روانی و هیجانی قرار می‌گیرد و در نتیجه اختلال کمتری در سلامت روان خواهد داشت. هر چه فرد قدرت بیشتری در تاب‌آوری، مقابله با مشکلات زندگی و تئیدی‌های زندگی داشته باشد، کمتر در معرض آشفتگی‌های روانی و هیجانی قرار می‌گیرد و از سلامت و بهزیستی بالاتری بهره‌مند می‌شود. افراد تاب‌آور در حفظ سلامت جسمی و روانشناختی خود بهتر عمل می‌کنند که این وضعیت قدرت بیشتری را برای بهبود آسان‌تر و سریع‌تر از موقعیت‌های تنیدی‌زا می‌دهد و نقش مهمی در سلامت روانشناختی بازی می‌کند. در واقع، دانشجویانی که از سطح بالای تاب‌آوری روانی برخوردارند، شکایات جسمانی، اضطراب و بی‌خوابی، نارسانکشن‌وری اجتماعی و افسردگی کمتری خواهند داشت.

نتایج این پژوهش در رابطه بین ویژگی‌های شخصیت و تاب‌آوری با نتایج پژوهش‌هایی همچون Hosseini Ghomi and Jahanbakhshi, 2021؛ Baqeri et al, 2011؛ Frid et al, 2022؛ Hezel, Rapp, Wheaton, Kayser, Rose, Messner and et al, 2022 همسوست. در تبیین این یافته از پژوهش می‌توان گفت که ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی، گشودگی، سازگاری و وظیفه‌شناسی، به فرد کمک می‌کنند تا تاب‌آوری بیشتری در برابر مواجهه با مشکلات از خود نشان دهد. بدین معنا که برخورداری از این ویژگی‌ها به فرد کمک می‌کند تا چالش‌های زندگی را قابل کنترل بداند و آن‌ها را به فرصتی برای یادگیری تبدیل کرده و به جای گریز و اجتناب از مسائل و مشکلات به مقابله هدفمند با آن‌ها بپردازند. در نتیجه، می‌توان انتظار داشت که از اختلال در سلامت روان کمتری برخوردار باشد. انعطاف‌پذیری، توافقی بودن و مسئولانه عمل کردن منجر می‌گردد که افراد در محیط‌های جدید مانند دانشگاه از راهبردهای مسئله‌مدار در حل مشکلات استفاده نمایند، هیجانات خود را سازگارانه‌تر مدیریت و در جهت کاهش تنش اقدام کنند. در تحصیل مسئولیت‌پذیر باشند و خودکارآمدی تحصیلی خود را افزایش دهند. همچنین، افراد سازگار دارای برخی ویژگی‌هایی هستند که آن‌ها را از دیگران متمایز می‌کند. این ویژگی‌ها عبارتند از نوع‌دوستی و کمک به دیگری، سادگی، تواضع، اعتماد، پیشروی به سمت جنبه‌های مثبت اجتماعی، آمادگی برای دفاع از حق فردی و سلامت روانی بیشتر. ویژگی شخصیتی وظیفه‌شناسی به فرد کمک می‌کند تا از حمایت اطرافیان و پاداش‌های محیطی برخوردار شده و به علت وظیفه‌شناسی، تقویت‌های مثبت بیشتری از دیگران دریافت کند. در نتیجه این حمایت‌ها و تقویت‌های دیگران شرایطی را برای فرد فراهم می‌کند که در برابر شرایط آسیب‌زا، پرتنش و روبه‌رو شدن با هیجانات منفی تحمل بیشتری دارند. در واقع، می‌توان گفت ویژگی وظیفه‌شناسی شامل دو ویژگی عمده است: توانایی کنترل تمایلات و تکانه‌ها و همین‌طور به کار گرفتن برنامه و طرح در رفتار برای رسیدن به اهداف موردنظر. فرد وظیفه‌شناس، هدف‌هایی از

پیش‌تعیین‌شده دارند و در زمینه‌های افرادی موفق، دقیق، وقت‌شناس و قابل اعتمادند درحالی‌که افراد غیروظیفه‌شناس دارای ویژگی‌هایی از قبیل ایرادگیری‌های کسل‌کننده و فقدان پایبندی به اصول اخلاقی هستند. این افراد معمولاً برای انجام دادن کارها دقت کافی از خود نشان نمی‌دهند و در رسیدن به اهداف خود، چندان مصر و پیگیر نیستند و طبیعی است که چنین افرادی با احتمال کمتری از تاب‌آوری برخوردار باشند. چون فردی که بر خود کنترل لازم نداشته باشد، مقابله با مشکلات و تحمل شرایط ناگوار برایش بسیار مشکل خواهد بود؛ بدین معنا که این افراد تاب‌آوری کمتری از خود نشان می‌دهند. در نتیجه، می‌توان انتظار داشت که ویژگی‌های شخصیتی به‌طور مستقیم تاب‌آوری و با نقش میانجی تاب‌آوری، اختلال در سلامت روان را پیش‌بینی کند.

این پژوهش در شهر تهران انجام شده و در تعمیم نتایج آن به شرایط دیگر باید به تشابه موقعیتی و تفاوت‌های فرهنگی توجه نمود. به دلیل اینکه جامعه آماری این پژوهش جزئی کوچک از جامعه تشکیل‌شده از دانشجویان دانشگاه‌های آزاد شهر تهران می‌باشد در تعمیم یافته‌ها به سایر افراد جامعه باید به محدود و خاص بودن نمونه توجه شود. در جهت اطمینان نسبت به نتایج حاصل از این پژوهش، انجام پژوهش‌های گسترده‌تر در جوامع بزرگ‌تر و با گروه جنسیتی متفاوت پیشنهاد می‌شود تا امکان مقایسه بین زنان و مردان نیز فراهم آید. پیشنهاد می‌گردد برنامه‌هایی توسط دانشگاه برگزار گردد تا ویژگی‌هایی همچون مسئولیت‌پذیری که می‌تواند تحت تاثیر آموزش، ارتقاء یابد، مورد توجه و بهبود قرار گیرد. به‌عنوان مثال می‌توان در راستای ارتقای مسئولیت‌پذیری به دانشجویان کمک کرد تا در برنامه‌ریزی و زمان‌بندی دقیق برای انجام کارها و تکالیف تحصیلی، اصولی را به کار گیرند، همچنین، می‌توان هدفمند بودن و در نظر گرفتن اهداف روشن و بلندمدت را به دانشجویان آموزش داد؛ بدین صورت که در راه دستیابی به هدف بلندمدتشان، اهداف کوتاه مدتی را تعریف کنند و به آن پایبند بمانند. همچنین در راستای افزایش ویژگی شخصیتی مسئولیت‌پذیری، می‌توان شرایط شرکت در کارگاه‌ها و یا مشاوره‌های فردی را در جهت کسب انگیزه، کسب مهارت در دستیابی به اهداف و تلاشگر بودن برای دانشجویان فراهم کرد.

واژین اخلاقی: در پژوهش حاضر همه نکات و ملاحظات اخلاقی رعایت شد.

مشارکت نویسندگان: در پژوهش حاضر دانشجو مسئول نگارش پروپوزال، گردآوری و تحلیل داده‌ها و نگارش مقاله و اساتید مسئول نظارت بر کل پژوهش بودند.

تعارض منافع: در این مطالعه هیچ تعارض منافی وجود نداشت.

تشکر و قدردانی

بدین‌وسیله از همه افراد مشارکت‌کننده در پژوهش تشکر و قدردانی می‌شود.

Reference

- Abdi Sadat SH, Abolghasemi A, Taherifard Pilehrood M. (2018). The relationship between Islamic life style, meaning of life and emotional intelligence with university students' mental health. *Ravanshenasi Va Din*, 11(3): 103-118. (In Persian)
- Abedini M, Akbari B, Sadeghi A, Asadimajreh S. (2021). The relationship between resilience and mindfulness with emotional well-being with the mediating role of emotion regulation in cancer. *Health Psychology*, 10(39): 67-84. (In Persian)
- Allen RC, Palk G. (2018). Development of recommendations and guidelines for strengthening resilience in emergency department nurses. *Traumatology: Advance Online Publication*.
- Badie A, Makvandi B, Bakhtiarpour S, Pasha R. (2022). The role of family communication patterns, social support, resilience and stress in predicting the self-efficacy of quitting addiction. *Scientific Quarterly of Research on Addiction*, 16(63): 145-166. (In Persian)
- Bahmani B, Javadi MH, Khalilzadeh N, Mehraban S. (2018). The effectiveness of training resiliency skills on soldier's mental health. *Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry* 2018; 5(4): 78-86. (In Persian)
- Baqeri M, Baniasadi H, Davari S. (2011). Relationship between religiosity, personality and teacher's metal health. *Journal of Studies in Islam & Psychology*, 5(9): 7-32. (In Persian)
- Barghi Irani Z, Bakhti M, Baghyan MJ, Karami S. (2014). The relationship between the five factors of personality and alexithymia with mental health in MS patients. *Health Psychology*, 3(10): 64-79. (In Persian)
- Chan ACY, Piehler TF, Ho GWK., (2021). Resilience and mental health during the COVID-19 pandemic: Findings from Minnesota and Hong Kong. *Journal of Affective Disorders*, 295: 771-780.
- Collett D, Bennett T. (2015). Putting intimate partner violence on your radar. *Journal of the American Academy of Pas*, 28(10): 24-28.
- Connor KM, Davidson JR. (2003). Development of a new resilience scale: The Connor-Davidson resilience scale (CD-RISC). *Depression and Anxiety*, 18(2): 76-82.
- Costa PT, McCrae RR. (1992). The five-factor model of personality and its relevance to personality disorders. *Journal of Personality Disorders*, 6(4): 343-359.
- Delaver A, Baratian M, Bejani H, Masoudian M. (2012). Standardization and normalization of health-concerns questionnaire-54 (Hcq-54): A case study of Iranian undergraduates at state-run universities of Tehran. *Training Measurement*, 2(8): 1-38. (In Persian)
- Ehyakonandeh M, Yousefi F, Khormaei F. (2017). Predicting students' adaptation to university based on personality traits and goal orientation. *Journal of Educational Psychology Studies*, 14(26): 1-36. (In Persian)
- Frid R, Karamali S, Lrwin J. (2022). Minding many minds: An assessment of mental health and resilience among undergraduate and graduate students; a mixed methods exploratory study. *Journal of American College Health*, 70(3): 898- 910.
- Goldberg DP, Hillier VF. (1979). A scaled version of the general health questionnaire. *Psychological Medicine*, 9(1): 139-145.
- Habibi M, Salmani Kh, Amani O, Rafezi Z, Nematollahzadeh SS. (2016). Comparison of spiritual experience and resilience between women with breast cancer and healthy women. *Journal of Research in Behavioral Sciences*, 14(1): 50-55. (In Persian)
- Hezel DM, Rapp AM, Wheaton MG, Kayser RR, Rose SV, Messner GR, et al. (2022). Resilience predicts positive mental health outcomes during the COVID-19 pandemic in New Yorkers with and without obsessive-compulsive disorder. *Journal of Psychiatric Research*, 150: 165-172.
- Hosseini Ghomi T, Jahanbakhshi Z. (2021). Effectiveness of resilience training on stress and mental health of mothers whose have children suffering mental retardation. *Counseling Culture and Psychotherapy*, 12(46): 205-228. (In Persian)
- Jensen M. (2015). Personality traits, learning and academic achievements. *Education and Learning*, 4(4): 91-118.
- Jiang Y, Li X, Harrison SE, Zhang J, Qiao S, Decker S, Zhao J, Zhao G. (2022). Long-term effects of a resilience-based intervention on mental health of children affected by parental HIV in China: Testing the mediation effects of emotion regulation and coping. *Children and Youth Services Review*, 133: 106363.
- Kheradmand M, Zadafshar S, Abaskhanian Davanloo F, Yazdkhasti F. (2022). Role of optimism of mental health and post-traumatic growth in coronavirus unit's nurses by mediation of resilience and cognitive emotion-regulation. *Quarterly of Applied Psychology*, 15(4): 33-50. (In Persian)

- Kouchaki AM, Shariatnia K, Asadi J, Mirani A. (2022). The evaluation of a causal model of wisdom based on big five factors of personality with the mediating role of basic psychological needs in university students. *Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal*, 10(12): 119-130
- Lebowitz MS. (2016). Stigmatization of ADHD: □ developmental review. *Journal of Attention Disorders*, 20(3): 199-205.
- Mahdavi A, Rezaei F, Heidari Sharaf P, Talebi R. (2019). The effectiveness of resiliency training on reducing anxiety and increasing adjustment of mothers of children with autism disorder. *Journal of New Strategies in Psychology and Educational Sciences*, 2(3): 36-48. (In Persian)
- Majani N, Majani N. (2021). Relationship between marital satisfaction and personality traits with mental health in married women of Sari city. *Journal of Applied Research in Management and Humanity Sciences*, 2(4): 119-131. (In Persian)
- McGinty EE, Eisenberg MD. (2022). Mental health treatment gap-The implementation problem as a research problem. *JAMA Psychiatry*, 79(8): 746-747.
- Mehrgan B, Asadi Majareh S, Moghtader L. (2022). The path analysis of the relationship between religious coping (positive and negative) with Dimensions of mental health in students during the quarantine of the Corona virus epidemic. *Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal*, 11(1): 163-174. (In Persian)
- Mirzaei F, Delavar A, Ghaemi F, Bagheri F. (2021). The moderating role of family resilience in the relationship between mental health and marital boredom in infertile women. *Iranian Journal of Psychiatric Nursing*, 9(2): 20-29. (In Persian)
- Mohsenzadeh F, Jahanbakhshi Z, Keshavarzafshar H, Eftari Sh, Goudarzi R. (2016). Keywords: Educational computer games, creativity, critical thinking skills, gifted students: The role of fear of failure and personality characteristics in anticipating academic procrastination. *Journal of Psychology and Institutions*, 5(2): 92-108. (In Persian)
- Mojtahedi M, Ashoori J. (2016). The role of personality traits and family communication patterns in prediction of quality of life among nurses of Shahid Mofatteh and 15 Khordad hospitals in 2015. *Pajouhan Scientific Journal*, 14(3): 20-29. (In Persian)
- Oshio A, Taku K, Hirano M, Saeed G. (2018). Resilience and big five personality traits: A meta-analysis. *Personality and Individual Differences*, 127: 54-60.
- Osimo SA, Aiello M, Gentili C, Ionta S, Cecchetto C. (2021). The influence of personality, resilience, and alexithymia on mental health during COVID-19 pandemic. *Frontiers in Psychology*, 12: 630751.
- Panpakdee C, Limnirankul B. (2018). Indicators for assessing social-ecological resilience: A case study of organic rice production in northern Thailand. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 39(3): 414-421.
- Quirk SE. (2015). Personality disorder and population mental health. *The Lancet Psychiatry*, 2(3): 201-212.
- Rezaee Z, Yousefi F. (2019). Relationship between personality traits and school well-being: The mediating roles of positive and negative affects. *Psychological Methods and Models*, 9(34): 131-158. (In Persian)
- Shams Ravandi H, Sharifi H, Ganji H. (2020). The presentation a structural model for predicting job burnout in professional football referees of Iran based on big five personality factors mediated by self-esteem. *Journal of Psychological Science*, 19(94): 1307-1318. (In Persian)
- Sharekian H, Aali Sh, Rasoolzadeh Tabatabaei SK. (2021). The role of personality traits and developmental family functioning in predicting mental health of students with disciplinary record misconduct. *Studies in Learning & Instruction*, 13(1): 122-140. (In Persian)
- Shokrkon A, Nicoladis E. (2021). How personality traits of neuroticism and extroversion predict the effects of the COVID-19 on the mental health of Canadians. *Plos one*, 16(5): e0251097.
- Tanha Z, Hasanvandi S, Azizi F, Jalili R. (2020). The relationship between emotional intelligence and resiliency with mental health in people with hearing impairment. *Pajouhan Scientific Journal*, 18(4): 9-16. (In Persian)
- Vaghar Hasanpur M, Jalali Y, Tayebli M. (2020). Modeling the relationship between the big five personality traits and resilience, considering self-esteem as a mediator variable. *Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry*, 7(4): 78-92. (In Persian)